

Storvandringen 2008. Från Siljan till Stockholm 6-17 maj.

Inledning

Föreningen Dalkarlsvägen genomförde 6-17 maj 2008 Storvandring från Mora till Stockholm; 35 mil i tolv dagar, mestadels i vackert väder och med stort deltagande samt bra uppmärksamhet i media. Totalt skedde drygt 1800 "starter", med c:a 1500 personer som vandrade en del av eller hela vägen. 24 personer vandrade hela vägen från Mora till Stockholm.

Storvandringar Mora-Stockholm har den tidigare arbetsgruppen Dalkarlsvägen inom Dalarnas Fornminnes och Hembygdsförbund genomfört 2000, 2001 och 2003. Arbetsgruppen ombildades 2006 till den fristående Föreningen Dalkarlsvägen.

Alltsedan 2003 har diskussioner förts inom arbetsgruppen/föreningen om att anordna ytterligare en Storvandring. I oktober 2007 ansökte föreningen hos Sparbanksstiftelsen Dalarna om medel för att anordna en Storvandring 2008. I december 2007 beviljade Sparbanksstiften 75.000 kr till projektet. 2008-01-22 beslutade styrelsen för Föreningen Dalkarlsvägen att, med Sparbanksstiftelsens medel som grundplåt, anordna Storvandring 6-17 maj 2008.

Organisation

Per Mårthans, Rättvik, knöts till projektet som projektledare (vandringsledare). Per hade bl a erfarenhet som projektledare för föreningens vandring 2005 mellan Falun och Mora. Per ledde det praktiska arbetet och avrapporterade till styrelsen. Till varje etapp knöts ett antal personer med ansvar för förläggning, mat, säkerhet, färdledare för dagens etapp m.m.

Sponsorer och samarbetspartners

Samarbete inleddes med SiljanTurism, som administratör av anmälningar m.m. Bearbetning av berörda Dalakommuner längs vandringsvägen för erhållande av ytterligare bidrag påbörjades. Syftet var också att vandringen skulle komma att ingå i ett EU-projekt om vandringsleder, som Siljanskommunerna och SiljanTurism hade börjat planera.

Även andra tänkbara sponsorer kontaktades. Sponsorererna och medverkande organisationer kom till slut att bli följande:

Ekonomiska sponsorer:

Förverkligande partner: Sparbanksstiftelsen Dalarna.

Medverkande kommuner: Avesta, Hedemora, Falun, Rättvik, Leksand, Mora.

Storvandringsföretag: Siljan Turism, Toyota-Center Dalarna.

Samarbetspartners: Foto A Bild, IR-skytt, Dalarnas Försäkringsbolag, Dalregementsgruppen FAK och SKBR, Nils Olsson Nusnäs, Nittsjö keramik, Mora of Sweden, Rättviks Tunnbrödsbageri.

Etappsponsorer: Dala Kraft, Siljans Chark, Leksandsbröd, Gustafskorv, Korvbrödsbagarn, Stora Enso Fors, Fauna i Rättvik, Milko, Perers, Melkers, Solna korv, Wasahof.

Medverkande aktörer efter vägen:

Svenska kyrkan: Mora församling, Rättviks församling, Stiftsgården, Bjursås församling, Vika församling, Husby församling, Folkärna församling, Möklinta församling, Norrby församling, Fjärdhundra församling (Altuna), Fröslunda församling (Örsundsbro), Bro församling.

Föreningar och organisationer: Fåsås byalag, Tammeråsens byalag, Röjeråsens bystuguförening, Nittsjö byalag, "Gunnars & Momqvist", Stuteri Brudvik, Sörbygge fritidsförening, Bjursås hembygdsförening, Grycksbo gille, Länsstyrelsen Dalarnas län, Vika-Hosjö hembygdsförening, Stora Skedvi hembygdsförening, Långshyttans brukshistoriska förening, Fline bygdegård, Husby hembygdsförening, Garpenbergs hembygdsförening, Åsgarns bygdegård, Sjöviks folkhögskola, Forever, Västra Bergshyttans byalag, Möklinta hembygdsföreningen, Sala hembygdsförening, Altuna bygdegård, Altuna hembygdsförening, Mosta fd lanthandel, Bro och Låssa hembygdsförening, Gamla Stans hembygdsförening, Leksands lilla spelmannslag, Svedlunds flaggfabrik.

Till dessa kommer en rad privatpersoner som på olika sätt hjälpte till efter vägen.

Information och massmediabevakningen

Massmediabevakningen inför Storstvandringen var bra, med artiklar i de olika Dalatidningarna, inslag i lokalradion, Annonssbladet Dalarna, Siljan Just Nu m fl media. Information och föredrag om Storstvandringen genomfördes på flera platser i Dalarna. Föreningen gav även ut ett nummer av "Dalkarlsvägen" och en affisch som spreds i stora upplagor.

Bevakningen i media av själva vandringen var stor. Utöver artiklar i tidningar och inslag i radio och TV fanns nyheter om vandringen på en rad olika nyhetssidor på webben. Följande artiklar och inslag har noterats:

Tidningar

080507 FK, Vandringen är i gång (med notis på första sidan)

080507 MT, På Dalkarlsvägen (med stor bild på första sidan)

080507 DD, Dalkarlar på marsch mot huvudstaden (med stor bild på första sidan)

080508 FK, Vikarbyeleverna mötte Dalkarlsvandrarerna

080508 DD, Luisa skall gå hela sträckan (halvsida, med notis på första sidan)

080508 DD, De lämnade Stockholm för lugnet i Vikarbyn (nästan helsida)

080509 FK, En välförtjänt paus för trötta fötter

080510 FK, Eleverna gick i förfädernas fotspår (nästan helt uppslag)

080510 FK, Dalkarlsvandrarerna passerade Rättvik

080510 DD, Dalkarlsvägens fjärde etapp i strålende sol (nästan hel sida, med stor bild på första sidan)

080512 FK, Vandrarna gjorde halt i Nyberget

080512 DD, De gick sista dalaetappen

080514 Enköpings-Posten, I dag vandrar de till Örsundsbro (hela sista sidan)

080515 UNT, Dalkarlsvandrarerna från när och fjärran (helsida)

080518 SvD, Dalkarlar på långmarsch

080518 DN, Masar från Mora till Mälardalen

080519 FK, Äntligen i mål

080519 DD, Nu har de kommit fram

0805 Tidningen Land

0805, v 23 Annonssbladet Dalarna, Vandring med värme och glädje

Radio

Dagliga direktsändningar i Dalaradion (P4) och Radio Siljan

080513 Direktsändning i Radio Västmanland (P4)

080515 Direktsändning i Radio Uppland (P4)

TV

080506 Gävle-Dalanytt och TV4 Nyheterna GävleDalarna hade på kvällen inslag från starten

080507 TV4 Nyheterna GävleDalarna, inslag i morgonsändningen

080508 TV4 Nyheterna GävleDalarna resp. Uppland, inslag i morgonsändningarna

080516 TV4 Nyheterna GävleDalarna resp. Uppland, inslag i morgonsändningarna

Dalkarlsvägen

Vandringsleden, etappindelning och förläggningsplatser var i stort samma som vid tidigare vandringar. Ny förläggningsplats i Folkärna var Sjöviks folkhögskola, i stället för Folkärna hembygdsgård som utnyttjats vid de tidigare vandringarna. Sista övernattningen skedde på Solna vandrarhem. Några smärre justeringar av vissa sträckor har också gjorts, där äldre vägsträckor hittats men också av trafiksäkerhetsskäl. Hela sträckan Mora-Saladamm är nu skyltad med föreningens skylt; korslagda, blåa dalpilar. Söder om Saladamm finns skylten på vissa delsträckor. Kompletterande snitsling gjordes på sträckan Mora-Saladamm och därefter på sträckan till Solna. Snitslarna plockades ned efter vandringen. Det krävs därför bra kartor för att gå leden utan vägvisare.

Etapper

Etapp 1. Mora-Tammeråsen 080506, 29,5 km. Etapp 2. Tammeråsen-Rättvik 080507, 19,5 km. Etapp 3. Rättvik-Bjursås 080508, 29 km. Etapp 4. Bjursås-Gamla Staberg 080509, 30 km. Etapp 5. Gamla Staberg-Fline, Vikarby 080510, 33,4 km. Etapp 6. Fline-Folkärna 080511, 34,8 km. Etapp 7. Folkärna-Saladamm 080512, 35,8 km. Etapp 8. Saladamm-Altuna 080513, 33,3 km. Etapp 9. Altuna-Örsundsbro 080514, 30,4 km. Etapp 10. Örsundsbro-Bro 080515, 37,7 km. Etapp 11. Bro-Solna 080516, 31,8 km. Etapp 12. Solna-Stockholm 080517, 10,2 km. Summa 355,4 km

Vandringen

Nytt vid årets vandring var att deltagarna betalade per vandringsdag (100 kr), samt för övernattningarna. Frukost, lunchpaket och middag kunde förbeställas. Intäkterna från övernattningarna och måltiderna tillföll respektive organisation. Ett speciellt vandringspass fanns, där deltagarna kunde få en stämpel för varje etapp. En klisterdekal med etappens namn var bekräftelsen på betald etappavgift.

Varje etapp rapporterades, med bilder, samma kväll eller dagen efter på föreningens hemsida.

Föreningen har vid alla vandringar haft god kontakt med Svenska kyrkan, så även i år. Varje etapp inleddes med ett kort korum, i Bjursås och Folkärna skedde detta inne i kyrkan. I Bjursås och Örsundsbro var förläggningarna i respektive församlingshem.

På en del ställen deltog skolklasser. Från Granmor hade vi sällskap av skolbarnen från Vikarby skola, från Rättvik av skolbarn från Boda kyrkby. I Bjursås deltog skolbarn från Bjursås skoldistrikt, c:a 500, som vandrade hela eller delar av sträckan till Falun. Från Folkärna till Utsund deltog skolbarn från Lunds skola.

Vid många etapper deltog personer från hembygdsföreningar och andra organisationer och informerade om bygden. Längs vägen bjöd många organisationer på förtäring av olika slag.

Landshövding Maria Norrfalk, iförd landshövdingeuniform m/ä, tog emot vandrarna på Residensens gård där hon bjöd på kaffe m.m.

I samband med starten från Gamla Staberg avtäcktes en informationsskylt om Dalkarlsvägen och Lars Toresbo (1926-2004), initiativtagare till bevarandet av Knivstigen. Skylten hade bekostats med medel från Lars Toresbos minnesfond.

Avslutning i Stockholm

På sista etappen, från Solna vandrarhus in till restaurang Wasahof deltog ett 80-tal vandrare, många iförda sina sockendräkter. Återsamling skedde sedan i Kungsträdgården, där ytterligare några hundra personer anslöt, bl a kom två bussar med deltagare från Dalarna. Vandringen gick den sista biten förbi Kungl. slottet till Stortorget i Gamla stan, där ett digert program i form av tal, musik och dans genomfördes.

Den sista delen av vandringen genom Stockholm, med sockenfanor, spelmän och sockenklädda personer gjorde att Dalarna syntes väl i Stockholms lördagsrusning.

För de som så önskade, avslutades hela arrangemanget med Anders Zorns traditionella köttbullsmeny på Källaren Den Gyldene Freden.

Hela vandringen förflöt utan några större missöden, organisationen fungerade väl och samtliga vandrare uttryckte sin stora tillfredsställelse över arrangemanget. Många framförde också önskemålet om en ny Storvandring.

Förhoppningsvis har årets Storvandring också bidragit till utveckling av besöksnäringarna på platserna efter vägen – där många idag ligger utanför det allmänna turistfärdsstråket.

Föreningen Dalkarlsvägen vill slutligen framföra sitt stora tack till alla de som på olika sätt gjort denna vandring möjlig, men självfallet också till alla vandrare, som på olika sätt gjorde denna Storvandring till en minnesrik upplevelse.

Jan-Olof Montelius
Ordf. i Föreningen Dalkarlsvägen

Per Mårthans
Vandringsledare